

DOCUMENTE REFERITOARE LA JUDEȚUL DÎMBOVIȚA AFLATE ÎN ARHIVELE STATULUI PRAHOVA

— II —

Mihai Nicolăescu

Între județele Prahova și Dîmbovița au existat de-a lungul vremii, fructuoase legături economice, politice, culturale. Mărturie a acestor schimburi stau numeroasele documente păstrate la filialele Arhivelor Statului Prahova și Dîmbovița.

Arhivele Statului Prahova, prestigioasă instituție, care deține importante fonduri arhivistice ce ilustrează trecutul zbuciumat al acestor meleaguri, posedă și numeroase fonduri documentare cu referiri la județul Dîmbovița, unele deja publicate în numărul anterior al revistei noastre.

În paginile ce urmează, continuăm publicarea de documente legate de județul Dîmbovița, aflate în arhivele județului Prahova, cuprinzînd aspecte ale activității social-economice pe teritoriul județului nostru, la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX. Ele nu constituie un fond arhivistic aparate, ci sînt răspîndite prin diferite fonduri și dosare legate în special de activități economice împreună cu referiri la alte județe.

În lucrarea de față prezentăm documente extrase din Fondul „Camera de Comerț și Industrie“, legate de situația industriei petroliere, tablouri cu comerțului și industriașii județului Dîmbovița, corespondență privind activitatea unor bresle, rapoarte privind condițiile de funcționare ale unor ateliere și sifonării, etc.

În încheiere ținem să aducem și pe această cale mulțumiri tovarășului Rachieru Mihai, Directorul Arhivelor Statului Prahova și tovarășului custode Florica Dumitrică pentru sprijinul acordat.

7 martie 1889

D-lui ministru al comerțului

Secțiunea de Dîmbovița care aparține acestei circumscripțiuni, într-una din ședințele sale, la 3 februarie a.c. a arătat mai multe desiderate pe care subsemnatul a intervenit la dumneavoastră în trecut prin mai multe rapoarte.

În urma votului dat de către Consiliul General al Comunei în ședința de la 2 martie a.c. am onoare a vă aduce din nou la cunoștință d-voastră, rugîndu-vă a interveni pe lîngă autoritățile în drept, spre a face ca ele să fie realizate, deoarece interesează direct o parte din comerțului județului Dîmbovița. Cererile acestei secțiuni se rezumă la următoarele puncte :

I. Productul cel mai principal ce-l are acel județ este petrolul pe care-l extrage de la Glodeni. Acest produs se rafinează în fabricile din jurul orașului și se transportă pe calea ferată atât în țară cât și în străinătate. La gară din cauza lipsei de rampe suficiente, comercianții sînt foarte stînjiți și ajung adeseori în conflict cu funcționarii gării, căci nu le permit încărcarea decît în 6 ore, ceea ce este insuficient spre a putea transporta cantitatea destinată în acest scop. Răul s-ar putea înlătura atunci cînd Direcțiunea Căilor Ferate ar decide construirea unei rampe speciale pentru transportul petrolului.

II. Comunele din jurul comunei Vlădescu producînd foarte mari cantități de lemnărie, var, țuică, vinuri, ar fi foarte mult favorizate dacă pe linia ferată Tirgoviște — Lăculețe s-ar înființa la punctul Vlădescu o haltă menită a primi transportarea tuturor produselor enumerate mai sus, reducînd în modul acesta cheltuielile de transport exagerate, pe care sînt nevoiți să le suporte azi producătorii.

III. Deși dintr-un ordin anterior d-voastră ne-ați arătat că s-au dat ordine severe funcționarilor administrativi pentru a împiedica pe comercianții ambulanti a mai călca legea, totuși secțiunea de Dimbovița ne semnaleză că în acel județ, acel comerț se practică pe scară întinsă, ceea ce cauzează pagube însemnate comercianților.

Subsemnatul am onoarea a vă ruga domnule ministru să binevoiți a interveni pe lângă autoritățile în drept spre a aduce la îndeplinire cererile Camerei de Comerț, secțiunea de Dimbovița, căci folosul lor este cu totul recunoscut.

Arhivele Statului Prahova, fond. Camera de Comerț și Industrie, dos. 3/1889, f. 79.

România
Secțiunea Camerei de Comerț
din Dimbovița

Domnule Președinte

Spre satisfacerea intervenirii din adresele nr... am onoarea a vă comunica că în urma mai multor convocări nu s-a putut întruni majoritatea membrilor acestei ședințe spre a delibera asupra cestiunilor propuse însă consultîndu-se în particular cu fiecare s-a opinat precum urmează :

1. Este absolută necesitate să se declare obligatoriu mărcile, atât pentru fabricile din țară, cât și pentru cele din străinătate ce ar voi să introducă produsele lor.

2. Măsura arătată să se ia pentru toate fabricile fie de ceară, benzină și ozocherită.

3. În caz cînd nu s-ar putea obliga fabricile străine la dispoziția arătată, pentru a împiedica concurența ce s-ar face fabricilor din țară, să fie impuse la taxe mari produsele acelor fabrici. În ce privește fabricațiunea din raionul acestei circumscripții, după cum ni se comunică de D-l polițai local prin adresa nr.... se află astfel :

În raionul orașului nu se află nici o fabrică de luminări de ceară, cerezină, parafină, ozocherită, se află însă comercianți care fabrică asemenea luminări prin odăile prăvăliilor lor, care au fabricat în anul 1888 ca la 4690 kg. ceară curată, 1445 kilogr. cerezină și 1075 kilogr. parafină, în total 7210 kilogr. Acestea sînt de proveniență română. Transporturi nu s-au făcut.

Primiți vă rog D-le Președinte asigurarea considerațiunii mele.

Pr. 26 septembrie 1889

Se va pune în vederea consiliului în sesiunea din octombrie.

Președ.

ss. indescifrabil

Președinte

SS. indescifrabil

SS. indescifrabil

Secretar

Ioan Grigorescu
Tîrgoviște

Tîrgoviște, 10/23 noiembrie 1900

DOMNULE PREȘEDINTE

În urma invitației dumneavoastră s-au expediat într-o lădiță purtînd marca T.G. no. 100, 5 sticle conținînd monstre de petrol, benzină, ulei, țigete și păcură, cum și o bucată de parafină, spre a fi expuse în muzeul camerei de a cărei înființare îmi permit a vă felicita.

Primiți vă rog domnule președinte, încrederea distinsei mele stime și considerațiuni.

I. Grigorescu

Domniei sale domnului președinte al Camerei de Comerț din Ploiești.

Idem, f. 234.

Inspectoratul comercial al
Plășii Pucioasa

1904 oct. 28
Pr. la 29 oct. 1904

Domnule Președinte

Spre satisfacerea cererii din adresa D-voastră nr... am onoarea a vă înainta tablourile de comercianți și industriași aflați în comunele acestei plăși.

Primiți vă rog asigurarea considerațiunii mele.

Inspectoratul comunei

ss. indescifrabil

La dosar,

Președinte ss. indescifrabil

D-lui președinte al Camerei de Comerț din Ploiești.

TABLOU DE COMERCIANȚI, FABRICANȚI, MARI PROPRIETARI URBANI, RURALI ETC.

În comuna Moroieni, plasa Pucioasa, 5 octombrie 1904.

- 1 comerciant de vite mici (turme) și proprietar.
 - 1 circiumar și comerciant de turme de vite mici.
 - 2 comercianți de vite mici (turme).
 - 5 circiumari.
 - 4 proprietari de munți și păduri.
 - 1 fabrică de cherestea cu vapori.
-

Comuna Moțăieni, plasa Pucioasa, Dimbovița, 10 august 1904.

- 2 mari proprietari.
 - 5 circiumari.
 - Comuna Tița, plasa Pucioasa, Dimbovița.
 - 4 circiumari.
-

Comuna Runcul, plasa Pucioasa, Dimbovița, 13 august 1904.

- 3 circiumari.
 - 2 băcani.
 - 2 negustori de porumb.
 - 4 proprietari.
-

Comuna Bela, plasa Pucioasa, Dimbovița, 5 septembrie 1904.

- 2 circiumari. cu amănuntul.
-

Comuna Bezdead, plasa Pucioasa, Dimbovița.

- 2 circiumari și băcani.
 - 1 băcan.
 - 8 circiumari.
 - 1 tăbăcar boiangerie.
 - 3 varnițe de var.
 - 1 mare proprietar.
 - 6 mori (cu) făcău — rișniță, roată de moară.
-

Comuna Șerbănești — Poduri, plasa Pucioasa, Dimbovița.

- 1 cofetărie, băcănie, cereale, coloniale.
- 2 bagaserie și cereale.
- 1 circiumar și bagaserie.
- 2 circiumă și coloniale.
- 1 agrosist și fierăstrae sistematic.
- 2 circiumari și măcelar.
- 1 circiumar și cereale.
- 10 circiumari.
- 1 cofetar.
- 1 pescar.

1 măcelar.
5 morari.
1 brutar.

Comuna Petroșița, plasa Pucioasa, Dîmbovița, 15 august 1904.

1 băcănie băuturi spirtoase în detal.
1 băcănie, brașovenie, brînzeturi.
1 băcănie și comerț de vite.
1 băcan băuturi spirtoase și detal și comerț de vite mari și mici.
1 brașovean și băcan.
1 băcan și măcelar.
2 croitori.
1 tîmplar cu ucenic.
1 rotar și fierar.
2 abageri compuse din velințe, dimii etc.
9 proprietari imari și comercianți de vite din care unul avea fierăstrău, dîrstă de făcut strae, zalhana și mașină de scărmanat și dărăcit lînă.
2 vărari în cantități mici.

Comuna Priboiu, plasa Voinești, Dîmbovița, 8 august 1904.

2 cîrciumari.
1 croitor.
1 tîmplar.

Comuna Mănești, plasa Voinești, Dîmbovița, 7 august 1904.

10 comercianți de băuturi spirtoase cu amănuntul.

Rîul Alb, 18 august, 1904.

2 comercianți de băuturi spirtoase cu amănuntul.

Comuna Bărbulețu, plasa Voinești, Dîmbovița, 13 august 1904.

1 comerciant băuturi spirtoase cu amănuntul.
1 proprietar cu 50 ha. pămînt de cultură.

Comuna Gemenea, plasa Voinești, Dîmbovița, 13 august 1904.

2 cîrciumari și proprietari.
6 proprietari și fabricanți de țuică.

Comuna Bătești, plasa Voinești, Dîmbovița, 28 septembrie.

1 fabrică limonadă gazoasă, manufacturată și băcănie.
1 manufactură și băcănie.
1 manufactură și băuturi spirtoase.
1 băuturi spirtoase.

Mari proprietari nu sînt.

Comuna Cîndești, plasa Voinești, Dimbovița, 7 octombrie 1904.
4 comercianți și fabricanți de băuturi spirtoase și băcănie.

Comuna Pietrari, plasa Voinești, Dimbovița, 18 august 1904.

1 comerciant de băcănie și brutărie.

3 comercianți de băuturi spirtoase.

Comuna Voinești, plasa Voinești, Dimbovița, 14 august 1904.

3 debitanți băuturi spirtoase cu amănuntul.

Comuna Tirgoviște, plasa Cacazi, Dimbovița.

1 exploatări de păduri în arondismentul acestor comune.

Comuna Tătărani, plasa Voinești, Dimbovița, 7 august 1904.

3 circiumari, comercianți cu amănuntul.

1 circiumar lucrînd singur.

1 croitor lucrînd singur.

Ibidem. dos. 6/1904, f. 1—22.

Primăria comunei Moreni
jud. Dimbovița
1905 noiembrie 12

pr. la 17 noiembrie

Domnule Președinte

Rezultat al adresei d-voastră nr. 580, am onoare a vă comunica următoarele :

1. Numărul sondelor răzbite și care dau producțiune sînt de șase ; puse din nou în lucrare și părăsite nu sînt.

2 Puțuri primitive nu sînt, instrumentațiunile (cooperațiale) de sondaj fiind făcute cu sonde ; numărul celor puse în lucrare sînt de opt.

3. Numele persoanei care a dat prima dată de păcură în această regiune e societatea „Cîmpina — Moreni“ în anul 1904.

Primiți vă rog domnule președinte asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

Primar,
ss indescifrabil

Secretar,
ss indescifrabil

Se va conexa cu celelalte în scopul cerut.

ss indescifrabil

D-sale d-lui Președinte al Camerei de Comerț, circ. a III-a Ploiești.

România
Primăria comunei Colibași
jud. Dîmbovița

1905 noiembrie
primită la 30 noiembrie 1905

DOMNULE PREȘEDINTE,

Am onoarea a vă răspunde la adresa dumneavoastră cu nr. 579/905 cu următoarele informațiuni privitoare la această comună :

1. Numărul sondelor răzbite și care dau producțiune	3
Numărul sondelor puse din nou în lucrare	8
Numărul sondelor părăsite	1
2. Numărul puțurilor primitive care au producțiune	5
Numărul puțurilor ce se sapă din nou	8
Numărul puțurilor lăsate în părăsire	45

Numele persoanei care a dat prima producțiune a păcurei (țițeiul) dacă se cunoaște. A fost Dumitrache Neagu, locuitor din localitate și arendaș de moșie. Cam pe la 1845 a ținut în arendă moșia avînd și 2 puțuri de țițeiu, iar lucrători puțari care au dat prima producțiune de păcură au fost Ioan Buturugă, Ștefan Botezatu, etc., puțari din comuna Păcureți, județul Prahova.

Primiți vă rog domnule președinte asigurarea considerațiunii mele.

Primar,
ss indescifrabil

Secretar,
ss indescifrabil

Domnului președinte al Camerei de Comerț și Industrie circ. II Ploiești.

CHESTIONARIU PENTRU MONOGRAFIA DIFERITELOR FABRICI DIN JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

Întrebări	Răspunsuri
1. Numele și prenumele fabricantului proprietar	Cimpeanu et co.
2. Specialitatea fabricii	fabrică de petrol și derivate.
3. Localitatea unde se află fabrica	comuna Colanu, jud. Dîmbovița în fața gării Tîrgoviște.
4. Capital în exploatare	lei 550.990.
Fond de rezervă	lei 175.000.
Total	lei 725.990.
5. Numărul lucrătorilor ce se întrebuințează specificat după naționalitate (români) sex și etate.	români 60. bărbați. străini 7. 67.
6. Salariu ce se plătește lucrătorilor pe lună, săptămîină, zi	lucrător, 45—50 lei lunar. maiștri 100—400 lei lunar. contabili 250—400 lei lunar.

7. Dacă lucrătorii sînt asigurați contra accidentelor și dacă pentru aceasta li se oprește din salariu sau se plătește de fabrică.
8. Dacă fabrica se bucură de avantajele legii pentru încurajarea industriei.
9. Cantitatea materiilor prime ce se întrebuintează anual, și valoarea la care se ridică anual.
10. De unde se procură materiile prime, din țară sau din străinătate.
11. Cantitatea producției anuale a fabricii și valoarea la care se ridică.
12. Dacă se exportă producțiunea, unde, în ce cantitate și pentru ce valoare.
13. Valoarea clădirilor după rolurile de impozite.
14. Valoarea mașinilor și instalațiilor.
15. Dacă funcționează prin forța apei sau vaporii.
16. Anii de amortizare a capitalului plasat în clădiri, mașini, instalații etc.
- N. B.** Aici mai jos se vor nota și orice alte explicații ce se vor crede de d-nii fabricanți că interesează stabilimentele lor industriale.
- lucrătorii sînt asigurați contra accidentelor fără a li se reține din salariu.
- se bucură de avantajele legii pentru încurajarea industriei naționale.
1500 vagoane de țitei	lei 450.000.
20 vagoane vitriol	lei 18.000.
4 vagoane sodă	lei 8.500.
$\frac{1}{2}$ vagoane amoniac	lei 1.500.
$\frac{1}{2}$ vagoane clei	lei 4.000.
- Din țară cea mai mare parte.
petrol 500 vagoane	lei 35.000.
benzină 100 vagoane	lei 70.000.
parafină 80 vagoane	lei 80.000.
uleiuri 25 vagoane	lei 50.000.
păcură 250 vagoane	lei 80.000.
Franța 100 vag. petrol	lei 70.000
Germania 80.000 vag.	lei 75.000.
- lei 165.000.
- lei 360.000 mașini.
lei 85.000.
prin vaporii.
- clădiri în 20 de ani.
mașini în 10 ani.
- S-a amortizat pînă la 1 mai 1905 din clădiri și mașini lei 180.000.

Cimpeanu et. co.
ss indescifrabil

Administrația financiară a
jud. Dîmbovița

1906 februarie
Primită la 11 februarie 1906

DOMNULE PREȘEDINTE

Răspunzînd adresei dvoastre, am onoare a vă înainta mai jos veniturile acestui județ stabilite la 31 martie 1905 pe exercițiul financiar 1904—1905, însă :

1. Contribuțiuni diferite	lei 1.110.642
2. Contribuțiuni indirecte	lei 1.295.883
3. Veniturile monopolurilor	lei 963.012
4. Veniturile Ministerului de domenii	lei 882.114
5. Veniturile Ministerului de interne	lei 182.608
6. Veniturile Ministerului de finanțe	lei 23.368
7. Veniturile Ministerului de războiu	lei 11.837
8. Veniturile Ministerului de externe	lei ———
9. Veniturile Ministerului de culte	lei 12.527
10. Diferite venituri	lei 230.307

Primiți vă rog dle președinte asigurarea osebitei mele considerațiuni.

Administrator,
ss indescifrabil

La dosarul special avîndu-se în vedere
la necesitatea pentru care s-a cerut.

Președinte,
ss indescifrabil

Domniei sale domnului președinte al camerei de comerț Ploiești.

Prefectura județului
Dîmbovița

Primită la 8 martie 1906

DOMNULE PREȘEDINTE

Ca rezultat al adresei d-voastră no. 107, avem onoare a vă comunica că în orașul Tîrgoviște și județul Dîmbovița sînt următoarele societăți economice cooperative :

1. Societatea economică cooperativă „Vulturul“ cu sediul în Tîrgoviște.
2. Societatea economică cooperativă „Speranța“ cu sediul în Tîrgoviște.
3. Societatea economică cooperativă „Băile Pucioasa“ cu sediul în comuna Șerbănești — Poduri.

Primiți vă rog asigurarea perfecteii noastre considerațiuni.

Prefect,
ss indescifrabil

Director,
ss indescifrabil

La dosarul special spre a servi la necesitatea pentru care s-a cerut.

Președinte,
ss indescifrabil

D-luj președinte al Camerei de Comerț Ploiești.

Comisariatul Guvernului
Corporația meseriașilor din urbea
Găești
1905 iunie 8

Pr. la 8/6/1905.

DOMNULE PREȘEDINTE

În raionul acestei corporații, Găești neexistind nicio fabrică de cărămidă specială care este neapărat trebuincioasă în cel dintii caz în construcțiuni. Corporația Găești a găsit de cuviință să între și acești lucrători cărămidari în corporația meseriașilor numiți din această urbe Găești. Pentru care cu onoare vă rugăm să binevoiți a încuviința și dvoastră alipirea acestor lucrători cărămidari pe lângă corporația meseriașilor uniți din urbea Găești.

Primiți domnle președinte asigurarea prea osebitei mele considerațiuni.

comisarul guvernului,
ss indescifrabil

secretar,
ss indescifrabil

Se va răspunde că meseria de cărămidar nefiind vizată prin art. 1 din lege, meseriașii respectivi nu pot fi obligați a se conforma ei.
președinte, ss indescifrabil.

Dsale domnului președinte al Camerei de Comerț Ploiești.

România
Corporația Breslele Unite
Găești

1905 iulie 28
primită la 28 iulie 1905

DOMNULE PREȘEDINTE

Respectuos avem onoare a vă aduce la cunoștință domniei voastre următoarele :

Noi, meseriașii din urbea Găești, fiind în centrul a 3 orașe ; București, Pitești, Tîrgoviște, avînd o depărtare de 74 km. pînă la București, 40 km. pînă la Pitești și 35 km. pînă la Tîrgoviște, așa că noi nu am putut a ne alipi pe lîngă aceste corporațiuni din cauza depărtării ce o avem, am stăruit pe lîngă onor. cameră de comerț, pe lîngă onor. minister timp de aproape 2 ani de am primit și aprobat a se înființa în acest oraș corporații. S-a numit comisar al guvernului, de către onoratul minister, după recomandația onoratei camere de comerț, s-au întrunit meseriașii și s-au ales, actele de alegere s-au înaintat d-voastre cu raportul no... spre aprobare. Timp de aproape 2 luni de atunci nu a venit confirmarea alegerii comitetului, nu știm care poate fi cauza căci alegerea s-a făcut în regulă și fără contestații. Noi acum cu toții meseriași. atît din oraș cum și din comunele ce sînt vecine cu acest oraș sîntem aproape 200.

La 1 iulie, întrunindu-se meseriașii au delegat pe subsemnatul, ca în unire cu Dumitru Stănescu, membru în comitetul corporației, să vedem ce registre trebui unei corporațiuni a le comanda, care registre în număr de 16 le-am comandat, pentru care am și dat acot a le face d-lui Alexandru Stănculescu, întocmai ca acelea ca ale corporațiunii din Cîmpina care deja făcute și se aflau în biroul dumneavoastră pentru a se semna și sigila, cum de asemenea l-am rugat, ca îndată ce vor fi gata, să se ducă la camera de comerț de d-lui pentru a se numerota și sigila și să ni le trimită ramburs. Pentru care vă rugăm respectuos domnule președinte a binevoi a da cuvenita conformare membrilor comitetului. pe de o parte, iar pe de alta, a da ordine a se sigila registrele necesare și a ni le trimită fiindu-ne strict necesare.

Primiți vă rog domnule președinte asigurarea prea osebitei mele considerațiuni.

Comisarul Guvernului,
ss îndescifrabil

Secretar,
ss îndescifrabil

D-sale domnului președinte al onor. Camere de Comerț Ploiești.

ROMÂNIA

Corporația meseriașilor de
îmbrăcăminte și încălțăminte
din Tîrgoviște județul
Dîmbovița

1906 octombrie 4
Pr. la 5 octombrie 1906

DOMNULE PREȘEDINTE

Avem onoare a vă aduce la cunoștință că corporațiunea meseriașilor din Găești nu își întinde activitatea sa numai în plășile Găești și Morteni după cum ni s-a comunicat de către dumneavoastră cu adresa no. 183/16 martie 1906, ci și în plășile Bogați, Lucieni, Titu, Potlogi, care depind de această corporațiune, obligîndu-i pe meseriașii din aceste plăși, fără voința lor de a face parte din această corporațiune.

Ceva mai mult, pe foarte mulți meseriași din comunele Potlogi și Titu, care făceau parte din această corporațiune i-a obligat de a se înscrie la d-lor, punându-i din nou a plăti taxe de înscriere și cotizatiune pe care le mai plătesc deja la noi.

Către Prefectura Dimbovița de asemenea au mai intervenit ca să se ia contra meseriașilor măsuri nu numai din plășile Găești și Morteni dar și contra aceloră din plășile Bogați, Lucieni, Titu și Potlogi care depind de această corporațiune.

Vă rugăm, dar domnule președinte să binevoiți de a lua măsurile ce veți crede de cuviință ca, corporația din Găești să nu-și mai întindă activitatea și în alte plăși decît numai în circumscripțiunea care i s-a stabilit de către onor. cameră.

Primiți vă rog domnule președinte asigurarea osebitei noastre considerațiuni.

Președinte,
ss indescifrabil

Secretar,
ss indescifrabil

Se va înainta în original Corp. Găești, motivîndu-se de a muta urmărirea ce aparțin Corp. Tîrgoviște.

Președinte,
ss indescifrabil

Domniei sale domnului președinte al Camerei de meserii.

Iosif Iubu
Fabrica de sfoară și fringhii
și
comerciant de brașovenie
Găești

Găești 11 ianuarie 1912
Pr. 12 ianuarie 1912

ONOR. CAMERE DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE PLOIEȘTI

La adresa dv. no. 11 a.c. am onoare a vă arăta următoarele deslășiri la atelierul meu.

Subsemnatul cunosc această meserie, ce am învățat-o în țară și dezvoltat-o (complectat) în Austria.

Am înființat în anul 1890 atelier pe seama mea în Gura Foi lingă Găești, iar în anul 1904 m-am mutat în Găești în noua proprietate unde este și astăzi.

Am 6 lucrători calfe și 8 ajutoare plătiți cu anul și ziua, lucrez manual fără motor astăzi întrebunțînd un capital de 25.000 lei, materiale aduc din Austria, Ungaria și foarte puțin din țară.

Toți lucrătorii sînt dresați de mine, fără a fi ucenici, ci cu plată, altfel nu am putut reuși, toți sînt români, asemenea am adus în 1—4 ani sămînță de cînepă din Colonia pentru a o introduce aici, nu am reușit decît cu 2 locuitori care au 7 prăjini și cîștigă anual 240 lei plus să-

mință după acel pămînt. Ceilalți nu vor (din) cauză că nu au încredere în sămînță căci ei vor sămînță cu 40 lei kgr. iar nu cu 60, spuind că tot aceia este.

Produsul îl desfac în țară și în detail în prăvălia mea, aș dori să măresc afacerea dar întîmpin multe. I. Concurența cu marfă falsă cu care se înșeală cumpărătorii. II. Trebuie să dau pe datorie, (deoarece) nu am încurajarea ce o au fabricile mari și apoi eu care nu pot a-mi falsifica meseria mea, nu pot face și marfă rea, în localitate mi se recunoaște aceasta, grație pentru care pot rezista.

Posed medalia clasa I din bîlcu București (Moșii) din anul 1904, căci eu fac și bîlcuiri ca să pot desface tot produsul meu, că la negustori nu pot vinde decît la aceia care vor lucru bun, dar și la bîlcuiri întîmpin multe, sînt ambulănți numiți mocani din Transilvania care cutreeră bîlcuiri noastre din țară cu marfă ordinară, și spun, și oamenii cred că ei aduc marfă bună din Sibiu și Brașov și mă mir că acești negustori nu sînt observați de nimeni. III. Că nu cred că plătește mai mult decît pe un trimestru patentă, cu celelalte se strecoară, asemenea aduc prin contra-bandă. Căci au prieteni ciobani pe munte de trec fără vamă diferite mărfuri, ca chimire, plase, curelărie etc. și văd că nu-i întrebă nimeni nimic, ar trebui un control asupra lor.

După mine umil în meseria mea ar fi bine de a controla și obliga orice fabricant de brânșă asta a nu lucra frînghie decît din cînepă, iută și atunci am avea și lucrători buni și mulțumire din partea consumatorului.

Cu stimă Iosuf Iubu.

Ibidem. dos. 1/1912. f. 6.

Gogu Ionescu
Tîrgoviște

1912 luna ianuarie 27
Pr. 29 ianuarie 1912

DOMNUL PREȘEDINTE AL CAMEREI DE COMERȚ PLOIEȘTI

Ca răspuns la onor. dv. circulară am onoarea a vă comunica următoarele :

Posed aici în Tîrgoviște o fabrică de ape gazoase, cumpărată acum 5 ani de la dn. August Hortenstein și care și acesta o deținea de la dn. Alex. F. Nagü funcționînd în localitate, înființată de domnia sa, din nou în anul 1895. Trecînd în posesia mea am făcut o clădire specială pe proprietatea mea din strada Vestei nr. 22, prevăzută cu toate cerințele de curățenie și salubritate, canale, conducte de scurgere, introducînd prețutîndeni apă de izvor, ce o avem în oraș adusă de la munte și care merge direct în mașina de produs acidul, de aici intrînd în sticle de-a dreptul, fără să fie depozitată în vreun vas sau putine, grajduri sistematice, șoproane, magazii etc.

Toate speciale și exclusiv construite pentru nevoile fabricii. Zahărul se procură direct de la fabrică. Acidul carbonic, de la Fabricile Ro-

mâne Unite. Culori, esențe, de la Dr. Urbeanca, sticla și altele, de la diferiți angroșiști, care le procură din străinătate. Se fabrică numai limonade gazoase și sifoane. Fabrica este prevăzută cu motor cu abur, putere 2 cai, vechi de vreo 17 ani, în funcțiune, o mașină de produs acidul și un gazometru, precum și alte multe unelte necesare la întreținerea fabricii.

Fabrica se deservește de 9 oameni și 14 cai și 4 cariote pentru distribuit în oraș și în comunele învecinate unde s-au deprins locuitorii mult cu aceste băuturi. Fabrica, clădirile, care, trăsuri, materia, costă aproximativ 20.000 lei.

Se cheltuie lunar 2—3.000 lei materiale și lefuri.

Fabrica nu se bucură de nici un privilegiu, nu posedă nici o diplomă. Ca dificultăți, numai cu oamenii de serviciu întâmpin, zahărul este scump, sticlele mi se procură de intermediari. S-ar face mai multe afaceri dacă intermediarii s-ar mulțumi cu un câștig potrivit, căci le cumpără de la fabrici, duse la prăvălie cu 5 bani bucata și le vînd cu 10 bani, câștigă 50%, fără să aibă nici o cheltuială alta. Acestea sînt tot ce vă pot spune asupra fabricii mele.

Cu stimă G. Ionescu.

Moreni, 1912, ianuarie 22.

Ibidem, f. 1/1912, f. 18.

DOMNUL PREȘEDINTE AL CAMEREI III

La întrebarea care imi faceți, vă arăt: Fabrica mea se compune din o mașină cu aparatul ei, 1 filtru, servitori 1, căruțe 1, cai 2, esențele le aducem de la fabrica domnului Iboha, București.

Acid carbonic de la fabrica „SANITAS“ București.

Desfacerea vînzării de la 10 pînă la 15 lei pe zi.

Cea mai mică fabrică și cea mai mică instalație avem.

Localul destul de mare avem, dar nu e treabă multă.

Mulțumim Domnului și pentru ce avem.

Cu stimă,

Moreni, Mihalache Dumitrescu.

Ibidem, f. 19.